

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 731/2015
11.05.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиље Ј.Р. из К., чији је пуномоћник З.Р., адвокат из Н., Улица ... број ..., против тужене Установе за децу предшколског узраста Л. из Д., чији је пуномоћник С.С., адвокат из Н., Улица ... број ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1211/14 од 16.12.2014. године, у седници одржаној 11.05.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1211/14 од 16.12.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 2661/13 од 13.01.2014. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи одлука о престанку радног односа број 03/576 од 09.11.2009. године, решење УО број 03/622-2 од 25.11.2009. године и решење о престанку радног односа број 03/624 од 26.11.2009. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да је тужени врати на рад и призна јој сва права по основу рада почев од 27.11.2009. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом на име трошкова парничног поступка накнади укупно 292.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1211/14 од 16.12.2014. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиље и поништени су акти тужене: одлука о престанку радног односа број 03/576 од 09.11.2009. године, решење Управног одбора број 03/622-2 од 25.11.2009. године и решење о престанку радног односа број 03/624 од 26.11.2009. године и обавезана је тужена да тужиљу врати на рад и призна јој сва права по основу рада почев од 27.11.2009. године. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке, тако што је обавезана тужена да тужиљи на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 230.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове другостепеног поступка од 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни у поступку пред другогостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужила је била запослена код тужене и обављала је административно-финансијске послове, а на основу уговора о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности број 03/474 од 30.09.2009. године. Одлуком директора тужене број 03-576 од 09.11.2009. године, тужили је изречена дисциплинска мера престанак радног односа због теже повреде радне обавезе, применом одредбе члана 141. став 1. тачка 14. Закона о основама система образовања и васпитања, која је потврђена решењем Управног одбора тужене број 03-622-2 од 25.11.2009. године. Решењем од 26.11.2009. године, тужили је престао радни однос због тога што је учинила тежу повреду радне обавезе из члана 141. став 1. тачка 14. Закона о основама система образовања и васпитања, јер није доставила Министарству просвете месечни извештај за јун 2009. године до 05.07.2009. године иако је то било у опису њеног посла, као и да је нетачно приказала податке у платном списку од 17.09.2009. године при том тврдећи да је тај списак исправан, а била је свесна да чини тежу повреду. Наиме, тужила није доставила извештај Министарству просвете коју обавезу је била дужна да уради до 05.07.2009. године, већ је тужила 03.07.2009. године отишла на одмор, а наведени извештај је 10.07.2009. године послала шефица рачуноводства, због чега је тужили решењем од 09.07.2009. године изречена новчана казна у висини од 30% од плате исплаћене за месец у коме је одлука донета у трајању од три месеца. Поред тужиле кажњене су Б.Б. и С.Н., а тужили су наведена решења о новчаном кажњавању достављена 09.07.2009. године. Новчане казне које су изречене тужили и њеним колегиницама за месец јул 2009. године одбијене су од другог дела јулске плате и то 08.10.2009. године, тако да на платном списку од 17.09.2009. године (када је био први обрачун зараде) нису биле урачунате новчане казне.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да како тужила није до 05.07.2009. године доставила извештај Министарству просвете, као и да је нетачно приказала податке на платном списку од 17.09.2009. године при том тврдећи да је тај списак исправан, то је тужила несавесно, неблаговремено и немарно извршавала своје радне обавезе иако је била свесна својих радних обавеза, због чега је одбијен тужбени захтев тужиле, применом

члана 141. тачка 14. Закона о основама система образовања и васпитања. Међутим, побијаном одлуком преиначена је првостепена пресуда, тако што је усвојен тужбени захтев тужиље, уз закључак другостепеног суда да у односу на прву повреду која је тужиљи стављена на терет је наступила застарелост вођења дисциплинског поступка, на основу одредбе члана 184. Закона о раду, јер је шеф рачуноводства послала извештај 10.07.2009. године тако да је тужена најкасније тада сазнала за учињену повреду радне обавезе од стране тужиље, то је од момента учињене повреде до момента доношења одлуке о престанку радног односа протекло више од шест месеци, због чега је наступила преклузија. У погледу друге повреде радне обавезе која је тужиљи стављена на терет и то да је тужиља нетачно приказала податке у платном списку од 17.09.2009. године при том тврдећи да је тај списак исправан, другостепени суд је закључио да тужиља није умишљајно или свесно нехатно учинила наведену повреду, јер је тужиља поступила по решењима о новчаном кажњавању и одбила их је од нето износа зараде, због чега је првостепена пресуда преиначена и усвојен тужбени захтев тужиље.

Врховни касациони суд налази да се ревизијом неосновано указује да је побијаном одлуком погрешно примењено материјално право.

У погледу дисциплинске одговорности меродаван је закон који је важио у време извршења повреде радне обавезе или радне дисциплине. У конкретном случају, прва повреда која је тужиљи стављена на терет је пропуштање да до 05.07.2009. године пошаље месечни извештај за јун, а како Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 62/03, 64/03, 58/04, 62/04, 79/05 и 101/05, који је важио у време извршења учињене повреде радне обавезе), није садржавао правила о застарелости вођења дисциплинског поступка, стога се у том делу примењују одредбе Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05 и 54/09), којим је предвиђен рок за покретање и окончање дисциплинског поступка.

Одредбом члана 184. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05 и 54/09), прописано је да отказ уговора о раду из члана 179. тачка 1, 2, 3, 5, и 6. овог закона послодавац може дати запосленом у року од три месеца од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од шест месеци од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа.

Сагласно наведеном, како је прва повреда извршена до 05.07.2009. године, односно у време примене наведеног Закона о раду по коме објективна застарелост (преклузија) наступа за шест месеци од дана учињене повреде, а како је одлука о престанку радног односа донета 09.11.2009. године, наступила је застарелост вођења дисциплинског поступка, јер је протекао рок из одредбе члана 184. Закона о раду, на коју суд пази по службеној дужности.

Друга повреда радне обавезе која је тужиљи стављена на терет је повреда из одредбе члана 141. тачка 14. Закона о основама система образовања и васпитања, јер је тужиља нетачно приказала податке у платном списку од 17.09.2009. године и при том тврдила да је тај списак исправан.

Одредбом члана 143. став 4. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09, који је важио у време извршења ове повреде радне обавезе), прописано је да мера престанка радног односа изриче се запосленом и за повреду радне обавезе из члана 141. тачка 8. до 17. овог закона, ако је учињена умишљајем или из свесног нехата и ако нису утврђене олакшавајуће околности за запосленог.

Имајући у виду наведено и како није наступила застарелост вођења дисциплинског поступка за ову повреду, Врховни касациони суд налази да су се стекли услови за ослобађање од дисциплинске одговорности тужиље, јер неправилан рад тужиље није резултат умишљаја или свесног нехата (кривице), с обзиром да је тужиља одбила новчани износ на име казни од нето износа зараде, као и да је тужиља поступила на тај начин сматрајући да се у тим ситуацијама тако поступа, при том се обратила непосредном руководиоцу тражећи упутство како треба извршити наведена решења о новчаном кажњавању.

Неосновани су ревизијски наводи у којима се истиче да је у погледу застарелости требало применити нови закон, односно Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09), као и члан 30. Закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 52/11), по коме поступци започети до дана ступања на снагу новог закона окончаће се по одредбама новог закона. Наиме, у погледу дисциплинске одговорности примењују се она правила материјалноправног карактера која су важила у време учињене повреде, с тога се преклузивни рокови не могу продужавати, нити се може применити нови закон, с обзиром да важи начело да се на дисциплинску одговорност примењује онај закон који је важио у време извршења повреде радне обавезе или радне дисциплине.

Ревизијске наводе којима се у претежном делу указује на погрешну оцену доказа, чиме се посредно оспорава чињенично стање, Врховни касациони суд није ценио, јер се ревизија из ових разлога не може изјавити у смислу одредбе члана 407. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**